

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1081

Vragen van het lid **Bergkamp** (D66) aan de Minister voor Medische Zorg over de *European Disability Card* (ingezonden 2 december 2020).

Antwoord van Minister **Van Ark** (Medische Zorg) (ontvangen 14 december 2020)

Vraag 1

Wat vindt u ervan dat mensen met een beperking middels een speciale kaart worden erkend?

Antwoord 1

Ik ben van mening dat toegankelijkheid tot voorzieningen voor mensen met een beperking vanzelfsprekend moet zijn en niet afhankelijk moet worden gemaakt van het middels een kaart aantonen dat iemand een beperking heeft. Nederland heeft in het «Besluit algemene toegankelijkheid voor personen met een handicap of chronische ziekte» als norm gesteld dat gewerkt wordt aan de geleidelijke verwezenlijking van de algemene toegankelijkheid. Het heeft dan ook een beleidsprioriteit om hieraan te blijven werken, zodat iedereen op gelijke voet mee kan doen in een inclusieve samenleving. Dat bevorder ik onder meer met het programma «Onbeperkt Meedoen!».

Vraag 2

Bent u bekend met de voordelen die eigenaren van een European Disability Card¹ krijgen?

Antwoord 2

Ja.

Vraag 3

In hoeverre bent u van mening dat dit soort voordelen op cultureel en sportgebied wenselijk zijn met betrekking tot de integratie en participatie van de groep? Kunt u daar een toelichting op geven?

¹ European Disability Card, datum onbekend, «Een kaart om de toegang van personen met een handicap tot cultuur, sport en vrijetijdsbesteding te vergemakkelijken» (<https://eudisabilitycard.be/nl/de-kaart>); Europese Commissie, datum onbekend, «EU disability card» (<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1139>)

Antwoord 3

Ik vind het van groot belang dat de mogelijkheden voor mensen met een beperking worden vergroot om op sportief en cultureel vlak mee te kunnen (blijven) doen. Daar wordt op verschillende manieren aan gewerkt via het programma «Onbeperkt meedoen!». Voorbeelden zijn het platform «Uniek Sporten», dat mensen met een beperking ondersteunt bij het vinden van passend sportaanbod, en het programma Cultuurparticipatie: een samenwerking tussen het Landelijk Kenniscentrum voor Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA), het Fonds voor Cultuurparticipatie en het Ministerie van OCW, dat zich richt op het wegnemen van fysieke, sociale of psychische drempels voor het meedoen aan cultuur. Andere voorbeelden zijn te vinden in de voortgangsrapportage van het programma Onbeperkt meedoen!² die ik eind november aan Uw Kamer heb gestuurd.

De European Disability Card geeft, afhankelijk van de keuzes die een land daarin maakt, soms recht op korting. In Nederland is niet de keuze gemaakt om mensen met een beperking vanwege die beperking korting op bepaalde diensten te geven. Voor mensen met een kleine portemonnee zijn in veel gemeenten wel mogelijkheden om met korting gebruik te kunnen maken van verschillende diensten. Die mogelijkheden zijn ook beschikbaar voor mensen met een beperking en een kleine portemonnee.

Vraag 4

Deelt u de mening dat een European Disability Card bijdraagt aan de participatie van mensen met een onzichtbare beperking zoals autisme, onder meer omdat hun beperking met deze kaart zichtbaar wordt gemaakt?

Antwoord 4

Personen met een onzichtbare beperking zoals autisme kunnen in bepaalde situaties, vooral crisissituaties, baat hebben bij een kaart waarmee ze heel snel aan anderen duidelijk kunnen maken dat ze een beperking hebben. De Autipas die bij de Nederlandse Vereniging voor Autisme kan worden besteld is hier een voorbeeld van. Echter, ik ben van mening dat bevordering van maatschappelijke participatie van mensen met een beperking primair plaatsvindt door te blijven werken aan de geleidelijke verwezenlijking van de algemene toegankelijkheid, waaronder het vergroten van bewustwording. De insteek van het programma «Onbeperkt meedoen!», waarin de focus ligt op het wegnemen van drempels die mensen met een beperking in het dagelijks leven ervaren en het vergroten van bewustwording, is naar mijn mening effectiever en draagt meer bij aan structurele en duurzame integratie en participatie van mensen met een beperking dan het geven van bepaalde voordelen of kortingen op cultureel en sportgebied.

De bedoelingen van de pilot EDC zijn goed, maar passen niet bij de strategie die Nederland heeft gekozen om de implementatie van het VN-verdrag handicap verder vorm te geven.

Vraag 5

Heeft u kennisgenomen van de evaluatie³ van de European Disability Card door de Europese Commissie? Welke conclusies trekt u daaruit met betrekking tot Nederland?

Antwoord 5

Voor zover bekend is de evaluatie van de EDC door de Europese Commissie nog niet afgerond. Ik heb gelet daarop nog geen kennis hiervan kunnen nemen.

De Europese Commissie heeft haar evaluatie van de European Disability Strategy over de periode 2010–2020 wel al gepubliceerd. Daarin vermeldt de Europese Commissie weliswaar dat de EDC een van de initiatieven is die het meest heeft bijgedragen aan het bereiken van de doelstelling van de European Disability Strategy op het gebied van participatie. Echter, de

² Kamerstuk 24 170, nr. 237.

³ European Disability Forum, december 2019, «EDF report on user experiences with the Disability Card pilot project 2016–2019» (<http://www.edf-feph.org/european-disability-card>)

Europese Commissie vermeldt daarbij ook dat de beoordeling van de implementatie van de pilot EDC eind 2020 nog zal worden afgerond⁴. In Europees verband heb ik overigens eerder ingebracht dat ik een risico zie bij de EDC, namelijk dat een onderscheid wordt gemaakt tussen mensen met een beperking die een dergelijke kaart hebben en degenen die hem niet hebben. De keerzijde daarvan is namelijk dat in deelnemende landen buitenlandse bezoekers met een beperking maar zonder kaart geen toegang meer tot bepaalde diensten krijgen. In de brief van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 28 oktober 2019 waar u in vraag 6 naar verwijst is hier een voorbeeld van gegeven, waarbij aan betrokkene diensten worden ontzegd, omdat zij de beperking van haar dochter niet volgens een voorgeschreven format kan bewijzen. Dergelijke situaties vind ik onwenselijk.

Vraag 6

Bent u voornamelijk geen voorstander van de invoering van de European Disability Card in Nederland, zoals in een brief van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport vorig jaar per brief⁵ met de Kamer werd gedeeld? Zo ja, welke overwegingen hanteert u?

Antwoord 6

Nee, net als mijn voorganger wil ik inzetten op verbetering van toegankelijkheid voor iedereen, ook zonder dat een kaart hoeft te worden getoond.

Vraag 7

Waarom zijn de «lastige opgaven», zoals in deze brief wordt gesteld,⁶ onverenigbaar met de invoering van een European Disability Card en wat zou nodig zijn om de invoering van de European Disability Card wel verenigbaar te maken met het huidige beleid?

Antwoord 7

Met de lastige opgaven wordt bijvoorbeeld bedoeld op het in het antwoord op vraag 5 aangehaalde voorbeeld waarbij bezoekers uit het buitenland die geen European Disability Card hebben toegang tot diensten wordt ontzegd. Dat geldt niet alleen voor bezoekers uit de meerderheid van EU-landen die niet meedoen aan de European Disability Card, maar zou, ook als de kaart in Europa breed wordt ingevoerd, nog steeds voor bezoekers uit andere landen gelden. Er zou in Europees verband een oplossing moeten worden gevonden voor het garanderen van toegankelijkheid tot diensten voor mensen die geen European Disability Card hebben. Dat vraagt, naast afspraken in Europees verband, vervolgens ook aanpassing van nationale wetgeving van de landen die op dit moment meedoen aan de pilot.

Vraag 8

Is het een optie om de European Disability Card als aanvulling op de huidige verwezenlijking van de algehele toegankelijkheid voor mensen met een beperking in te voeren, zoals onlangs aanbevolen door het Europees parlement?⁷ Bent u daartoe bereid?

Antwoord 8

Het Europees parlement beveelt de Europese Commissie aan om het huidige pilotproject te verbreden. De Europese Commissie voert de evaluatie van de European Disability Card mede uit om het vervolg van de pilot met alle EU-landen te bespreken. Ik wacht de evaluatie van de Europese Commissie met belangstelling af.

Op dit moment zie ik, zoals ook in de antwoorden hierboven al aangegeven, meer waarde in het werken aan de geleidelijke verwezenlijking van de algemene toegankelijkheid, dan in het invoeren van een dergelijke kaart.

⁴ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=1139&furtherNews=yes&newsId=9835>

⁵ (<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/10/28/commissiebrief-inzake-verzoek-om-mogelijkheid-tot-aanvraag-van-european-disability-card-edc-in-nederland>)

⁶ Idem

⁷ Europees parlement, 18 juni 2020, resolutie over de European Disability Strategy post-2020 (2019/2975(RSP)) (https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0156_EN.pdf)